

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 125. An & quibus privilegiis fruuntur Magistri, seu Doctores & Licentiati, vel etiam studentes his facultatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

studiorum generalium Universitatibus, sed rescripto Principum aut à Comite Palatino titulum doctoratus adeptis, nimirum quod si sine ullo doctorum Academicorum examine aut serio scientiæ experimento eo titulo digni renunciati, parum curandi, veluti, ut aliqui loquuntur, Bullæ inflatæ vento, & doctrina vacuæ. Dum etiam, licet doctrina non omnino destituti, non facile ad literariam Universitatum cathedras admittantur, quin & Pius V. in Constitutione sua, quæ incipit: *Quævis. edita* 1568, ad Doctoratus & Magisterii vel Licentiæ gradus à Comitibus Palatinis aliisque prætextu facultatum sibi à Sede Apostolica indultarum promotos, ulla istiusmodi gradus prærogativa dignitates aliæque beneficia Ecclesiastica concernente voluit gaudere. Tridentino quoque *Sess. 22. c. 2. de reform.* exigente, ut ad dignitates & beneficia illa assumantur, qui in Universitate studiorum Magistri vel Doctores aut Licentiati in Theologia vel Jure Canonico sunt promoti. ita ferè *Wiestn. n. 16. & 17.* quibus tamen obstare non videtur, quod, ut tradunt *Rebuff. intr. de nominat. q. 21. n. 19.* Gratian, *discept. for. c. 186. n. 70.* Gonz. ad *reg. 8. Cancel. §. 3. proem. n. 115.* apud *Barbof. in c. Episcopos. dist. 17.* nimirum Doctorem creatum à Papa vel Principe (intellige præviè examinatum, vel de cuius habilitate constabat) præcedere alios in quibuscunque Collegiis graduatos.

Quæst. 125. An & quibus privilegiis fruuntur Magistri seu Doctores & Licentiati, vel etiam Studentes his facultatibus?

1. **R**esp. Ad primum primò: Magistros, Doctores, Licentiatos, tam Theologiæ, quàm utriusque juris pluribus gaudere privilegiis constat, non competere ea indebitè promotis astruunt plures: quam opinionem quamvis admodum æquitati consentaneam dicat *Wiestn. h. t. n. 15.* subjungit tamen, in praxi magnopere cavendum, ne communia aliàs illis privilegia denegentur alicui, cui à Collegio aliquo vel etiam Comite Palatino Doctoratus dignitas est concessa, nisi ei principali aliave legitima autoritate malè obtentæ dignitatis nomen sit ablatum. De cætero primum illorum privilegium est, quod à plebeia conditione exempti in dignitate censeantur constituti. *Arg. c. 3. h. t. & Clem. 2. eod.* Secundum quod nobilibus annumerentur. *Arg. L. 2. §. ult. in fin. & L. 4. §. 1. in fin. ff. de excusat. tutor. & vel gaudent privilegiis nobilitium. Arg. C. de multa. de prob.* Tertium, quod pro Doctoribus & Magistris ster præsumptio integritatis & innocentia, unde cæteris paribus in affequentis dignitatibus & beneficiis Ecclesiasticis præferri aliis debeant, juxta *c. de multa. c. cum in cunctis de elect.* juncto *Trid. Sess. 24. c. 12. de reform.* Quartum, quod in collatione beneficii & in receptione ordinum examinandus non sit, ex quo notus promoveri potest sine examine. *Dec. in c. constitutus. il. 2. n. 7. Abb. n. 4. de appell. Henriq. in sum. L. 10. c. 19. in princ. Sa in aphorism. V. examen.* & alii, quos citat. & sequitur *Barbof. in c. de Petro dist. 47. n. 1.* juxta *Trid. Sess. 7. c. 13. de reform.* Secus tamen est, ut *Barbof. ibid. n. 2.* in collatione parochialium, in qua examen præcisè necessarium est, nec omitti potest ex eo, quod provivus notoriè dignus est, cum à *Concil. Trid. Sess. 24. c. 18. & Pio V. in Bulla incipiente, in conferendis.* examen pro forma requiratur, docente tamen etiam quod ad Parochiales contrarium *Garc. à quo cavendum monet*

Barbof. de off. & potest. Episc. p. 3. alleg. 60. n. 26. Quintum, quod criminum rei mitius puniendi quàm plebei, adeoque de crimine etiam capitali suspecti potius domi aut alio certo loco quàm publico carcere custodiendi debeant. Nec torturæ subijciendi (ut specialiter *Clarus sent. L. 5. §. fin. q. 64. n. 16.*) nisi in criminalibus exceptis, nec ultimum supplicium meriti pœnâ tritemium, fustibus, laqueo, vel ignominiosiori pœnâ genere, sed gladio perimi debeant. *Arg. L. custodiam. ff. de custod. reor. L. 4. c. ad Leg. Jul. L. mortis. §. 11. ff. de pœnis.* Sextum, quod exempti sint ab oneribus tam realibus quàm personalibus juxta expressum textum *L. medicos. & L. 11. c. de Professoribus & medicis.*

2. **R**esp. Ad primum secundò; præter hæc & alia Magistris & Doctoribus omnia communia privilegia, habent & alia specialia actu in academia aliqua docentes Theologiam vel Jus Canonicum, quorum præcipuum est, quod percipiant fructus beneficii sui Ecclesiastici, si quod habent pro tempore, quo causâ docendi absunt, etiam per plures annos; & quidem de docentibus Theologiam clarus est textus *c. super specula. h. t. §. docentes.* & dispositio *Trid. Sess. 5. c. 1. de reform.* & de docentibus Jus Canonicum tradunt *Sylv. V. Residencia. Felin. in cit. c. super specula. n. 2. Abb. ibid. n. 6. Fagn. n. 4.* sic declaratum à *S. Congr. testans Pirh. h. t. n. 9. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 54.* qui etiam *n. 60.* subjungit, id procedere, etiamsi actu docentes stipendium non habeant, nec ad docendum conducti sint mercede, sed doceant voluntariè, modò id faciant cum licentia Universitatis seu Collegii, ratio hujus est, quod Ecclesiæ universali non minùs prodest scientia Juris Canonici quàm Theologiæ, utpote ad Ecclesiæ regimen officiorumque Ecclesiasticorum bonam administrationem omnino necessaria. Secus tamen est, de docentibus has facultates privatis, *V. G. in monasterio aliquo, pro ut declaravit S. Congregat. teste Garc. l. c. n. 55.* quin & actu publicè legentes Theologiam, & causâ docendi absentes non lucrantur nisi fructus grossos suorum beneficiorum, non verò distributiones quotidianas juxta *c. licet. de prebendis.* & *gl. in c. ult. h. t.* nisi fortè reditus omnes in distributionibus quotidianis consistenter, tunc enim non nisi duas partes harum distributionum lucrantur, tertia parte accrescente præsentibus, *Fegn. in c. ult. h. t. n. 2. & 3. Garc. l. c. n. 351.* juxta declarationem *S. Congr. quam refert; vel etiam, nisi alicubi vigeret consuetudo contraria, ut cum gl. l. c. Moneta de distrib. p. 2. c. 10. n. 28.*

3. **R**esp. Ad secundum: Licentiatos venire quoque in favorabilibus nomine Doctorum & Magistrorum, ita ut etiam fruantur eorum privilegiis, asserunt *Besol. l. c. c. 8. Mend. l. c. n. 133.* apud *Wiestn. n. 18.* item *Alciatus in L. Præcipua. ff. de V. S. & Lenaud. de priv. Doctor. p. 4. n. 11.* quos citat & sequitur *Reiffenst. h. t. n. 12.* ex ea ratione, quod cum ea privilegia concedantur Doctoribus & Magistris non propter illam solemnitatem inaugurationis in Doctores, sed principaliter ob excellentem & legitime probatam doctrinam, qua bono publico & communi deservire possunt, non minùs eadem participare censendi sunt, qui eadem doctrina instructi jam publicè declarati facultatem & licentiam acceperunt, sine ullo ulteriore examine statim, si velint, lauream doctoralem recipiendi, etsi ea necdum decorati. Unde & *Trident. Sess. 22. c. 2. & Sess. 24. c. 12. de reform.* in assequendis dignitatibus ac beneficiis Doctoratum requirentibus eosdem

dem Doctoribus æquiparat; hoc tamen excepto, quod literas Apostolicas inscriptas Doctori vel Magistro Licentiatu aperire & exequi nequeant; ut Reiffent. n. 13. sed neque ex eo, quod dicta privilegia in solemnibus Doctorum inaugurationibus à promotore in eadem palatia conferantur, efficaciter evinci videretur, illa ante illam solennem inaugurationem Licentiatu non competivisse: cum in inauguratione doctorali privilegia illa non tam primò conferantur, quam testimonium publicum feratur, quod ea iis competant ratione scientiæ experimentis publicis approbatæ, quæ cum eadem sit, iisdemque experimentis explorata in Licentiatu, non appareret ratio, cur illis eadem privilegia denegentur.

4. Resp. Ad tertium: quod attinet ad privilegium in absentia à sua ecclesia percipiendi fructus beneficiorum; competit id quoque Scholaribus frequentantibus & audientibus lectionibus Theologiæ & juris Canonici in Universitate aliqua publica, pro ut statuitur *c. ult. h. t.* ubi dum dicitur; id eis competere de licentia Sedis Apostolicæ, intelligendum non est, quod ad hoc impetrari debeat à Pontifice, cum ad hoc veniam generalem habeant per *cit. c. ultimum*, conceditur autem studentibus hoc privilegium, ut excusentur à residentia & interea fructus percipiant ad quinquentium, dum idem docentibus ad nullos certos annos, sed illimitatè, quamdiu docuerint, nisi ex specialia causa revocentur ad suas ecclesias, ideo quia præsumitur quinquennium sufficere, ut quis doctus evadat, docentes verò semper promoveant utilitatem universalis Ecclesiæ, ideoque magis amplum privilegium habeant. Pirh. *h. t. n. 9. notab. 2.* cum Abb. in *cu. c. ult. n. 5.*

Quæst. 126. quis inter Doctores ordo quo ad præcedentiam in iure, in sessione, congressibus, latione suffragiorum &c. servandus?

Resp. Qui Doctores ejusdem facultatis alios præcedere debeant, pendet ut plurimum à consuetudine, ut in præcedendi iure is defendendus sit, cui hoc diuturni usus observantia stabilivit; ut inquit Wiestn. *h. t. n. 20.* Arg. *c. fin. de consuetud. l. de quibus ff. de LL. & citatis Bald. in c. cum olim de consuet. Menoch. conf. 51. n. 49.* conferendo verò Doctores diversarum facultatum inter se, primum locum habent Theologi, dein Juristæ; & inter hos Canonistæ præcedunt Legistas, ac demum sequuntur Medici: Cassan. *catalog. glo. mundi p. 10.* hac prærogativa fundata in maiore necessitate, utilitate, præstantia objecti & finis, ad quem singulæ facultates ordinatæ. Circa quæ tamen observandum, doctorem inferioris facultatis quandoque præferri alteri superioris facultatis, v. g. Medicum Juristæ ratione muneris vel administrationis, quam etiam independentem ab his gradibus literariis gerit; ut Gothofred. *p. 1. de iure præced. c. 3. §. 21.* Menoch. *conf. 902. n. 65.* Pigbatell. *tom. 5. consult. 13. n. 33.* Item in hac prærogativa ferendi suffragii aut honoratoris loci rationem haberi antiquitatis gradus seu prioritatis promotionis. Mendo. *l. c. l. 1. n. 300.* Item Doctorem pluribus gradibus insignitum antecedere eum, qui solum uno vel paucioribus decoratus est, V. G. in utroque Jure Doctorem eum, qui Doctor est in solo Jure Canonico, & qui simul in Theologia & Jure graduatus, eum, qui in Theologia tantum est Doctor; ut Felin. in *rubric. de majori. n. 3.* Bardon. *de professor. c. 5. n. 59.* Bellizar. in *man. tr. 8. c. 6. n. 217.* apud Wiestn. *n. 23.*

ex ea ratione; quod, qui pluribus dignitatibus conspicuus est, præteratur ei, qui una sola ornatus est; ut Bald. in *L. sed & miles. ff. de excusat. tutor. Navar. conf. 1. de major. n. 6.* Tiraquel. *de nobilit. c. 5. n. 8.* Gothof. *l. c. §. 27.* quod tamen ita limitandum, ut non procedat, nisi ex pluribus gradibus, quos quis habet, unus major vel saltem æqualis sit gradus, quem alter solum habet: unde qui simul est juris & medicinæ Doctor non est præferendus ei, qui solum est Doctor in Theologia, ita cum Navar. *l. c. n. 7.* & Menoch. *Wiestn. cit. n. 23. in fin.*

Quæst. 127. Num illicitum & Simoniacum sit dare vel exigere aut recipere aliquid pro datione licentiæ docendi?

1. Resp. Primò: Dare & exigere pecuniam vel simile quid pro concessione licentiæ docendi sive sacram sive prophanam disciplinam aliquam, esse illicitum & graviter prohibitum, etiam vigente in contrarium alicubi consuetudine, unanimes & certa habet sententia, fundata in claris textibus *c. 1. 2. & 3. h. t. dum c. 2. transgressores hujus præcepti obligantur ad restitutionem præceptorum ex tali datione. & c. 1. & 3. puniri jubentur privatione officiorum & beneficiorum, cujus prohibitionis hæc est ratio, quod meritò censetur turpe luctum & forditias à viris doctis extorquere quid pro facultate docendi honestas & reipublicæ salutare scientias, ad quas tradendas potius muneribus, honoribus, precibus eos invitari oporteret. Nihilominus illicitum non esse, sed potius æquitati consentaneum à Candidatis pro collatione ipsorum graduum Theologiæ aliarumque facultatum exigere & recipere pecuniam aliave emolumenta temporalia, & quidem in maiore quantitate, quo majores & digniores sunt gradus juxta taxam à majoribus acceptam usque probatam, probat communis Academiae praxis, & tradunt Less. *de 7. § 7. L. 2. c. 35. n. 83.* Suar. *de Simon. c. 18. n. 15.* Castrop. *tr. 17. d. 3. p. 10. n. 4.* Mend. *de iure Academ. L. 2. à n. 94.* Gonz. in *c. nonnullis. h. t. n. 6. in fin.* Pirh. *h. t. n. 13.* Wiestn. *n. 34.* ex ea ratione, quod gradus isti sint solum approbationes publicæ de scientia & aptitudine ad docendum, quæ sunt quid temporale pretio æstimabiles. Adhæc Academiae pecuniam illam non exigunt pro concessione facultatis docendi, utpote quam facultatem fecere Principes & Magistratus fundatores Universitatum iis, qui testimonio publico digni, & ad hoc munus apti iudicati, sed pro incommoditate & labore, quem cæteri D. D. & membra Universitatis subeunt examinando approbandoque candidatos, & assistendo illis in ipsa inaugurationis solennitate, nec non pro honore, emolumentis temporalibus & privilegiorum communicatione, quæ promoti per illos gradus consequuntur; neque his obstat, quod in institutione horum graduum interveniat autoritas Pontificia, cum Pontifex aliqua temporalia instituire & conferre ad splendorem rerum spiritualium, quæ non hoc ipso sint spiritualia & materia Simoniacæ, nisi spiritualiter prohibeantur intuitu religionis, quod non fit in his gradibus, Suar. *l. c.* Castrop. *l. c. n. 4.* Mend. *l. c. n. 96.* Wiestn. *l. c.**

2. Resp. Secundò. Sed & loquendo de ipsa licentia docendi concedenda, licet secundum jam dicta turpe & illicitum sit eam vendere seu conferre pro pecunia, non tamen id ipsum propriè Simoniacum est; ut docent gl. in *c. 1. h. t. v. consuetudinis.* Fagn. *ibid. n. 12.* Gonzal. Suar. *ll. cit.* Less. *l. c. n. 82.* Barb.